

ความเป็นชายแบบ Spornosexual

ที่มาของคำว่า Spornosexual

คำว่า Spornosexual เป็นคำที่มาจาก Mark Simpson นักสื่อสารมวลชนและผู้เชี่ยวชาญด้านวัฒนธรรมป๊อป ซึ่งเคยสร้างคำว่า metrosexual เมื่อปี ค.ศ.1994 เพื่ออธิบายลักษณะผู้ชายที่มีรายได้สูง อาศัยและทำงานในเมือง มีรสนิยมในการบริโภคสินค้าแบรนด์เนม มีความพิถีพิถันเป็นพิเศษในการดูแลเรือนร่างตัวเอง ทั้งเรื่องสไตล์และภาพลักษณ์ในเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย (Hall, 2015) นัยยะของเมโทรเซ็กช่วลมิใช่เป็นแค่ผู้ชายที่ใส่ใจในตัวเอง แต่ยังหมายถึงการทำให้ตัวเองเป็นทุกสิ่งทุกอย่าง (become everything) ทั้งความแข็งแกร่ง ความเซ็กซี่ ความเย้ายวนและความสุขสำราญ ส่วนคำว่า Spornosexual ถูกใช้เมื่อปี ค.ศ. 2014 โดยการนำคำว่า "sport" "porn" และ "metrosexual" มารวมกัน (Simpson, 2014) เป็นการอธิบายถึงสุนทรียภาพที่ผู้ชายบางกลุ่มนิยมการออกกำลังกายและสนใจสื่อโป๊เปลือย ลักษณะเด่นของสปอร์โนเซ็กช่วลจะต่างจากเมโทรเซ็กช่วลตรงที่การโชว์เรือนร่างที่มากกว่าเดิม กล่าวคือ เนื้อตัวร่างกายของผู้ชายแบบสปอร์โนเซ็กช่วลจะกลายเป็นเสื้อผ้าและเครื่องประดับเสียเอง การออกกำลังกายเพื่อสร้างรูปร่างให้มีกล้ามเนื้อกลายเป็นหัวใจหลักเพราะมันคือสัญลักษณ์ของความเป็นชายที่น่าหลงใหล และกลายเป็นสินค้าทางเพศที่ถูกแสดงนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างเข้มข้น

Simpson (2014) ตั้งข้อสังเกตว่าสปอร์โนเซ็กช่วลคือ “เมโทรเซ็กช่วลที่พัฒนาขึ้นมาใหม่” โดยนำเรื่องเพศมาเป็นแกนกลาง มีความต่างไปจากเมโทรเซ็กช่วลในช่วงทศวรรษ 1990 ภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีสื่อสารดิจิทัลและสังคมออนไลน์ ส่งเสริมให้ผู้ชายแสดงเรือนร่างของตัวเองได้ง่ายขึ้นผ่านการโพสต์รูปเปลือยท่อนบนของตัวเองในแพลตฟอร์มต่าง ๆ ผู้ชายเหล่านี้เน้นบริหารร่างกายอย่างหนักเพื่อให้ได้รูปร่างที่มีกล้ามเนื้อและคมชัด ถ่ายรูปหรือถ่ายคลิปตัวเองที่กำลังออกกำลังกายลงโซเชียลมีเดีย ผู้ชายแนวสปอร์โนเซ็กช่วลทำให้ “ความเป็นชายเชิงสรีระ” กลายเป็นสิ่งที่น่าปรารถนา น่าหลงใหล และน่าครอบครอง สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่าความปรารถนาต่อภาพลักษณ์ทางเพศเป็นสิ่งสำคัญในสังคมดิจิทัล การเปิดเผยเรือนร่างในสื่อสังคมออนไลน์เท่ากับการแสดงตัวตนแบบใหม่ นักจิตวิทยากล่าวว่าสปอร์โนเซ็กช่วลเป็นผลมาจากวัฒนธรรมที่หมกมุ่นกับรูปร่างหน้าตา (body-obsessed culture) ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างและความไม่เท่าเทียมทางเพศมากขึ้น (Engel, 2014)

Simpson (2024) ให้ความเห็นว่าหลังจากที่เขาเสนอคำว่า Spornosexual เมื่อปี ค.ศ. 2014 คำนี้แผ่ขยายไปอย่างกว้างขวาง พร้อมกับการปรากฏตัวของชายหนุ่มจำนวนมากที่ใช้สื่อออนไลน์อวดรูปร่างหน้าตาต่อคนอื่น ซึ่งบ่งบอกว่าผู้ชายอยากเป็นที่ปรารถนาหรือน่าหลงใหลมากขึ้นเรื่อย ๆ (male desire-to-be-desired) ผู้ชายเห็นช่องทางที่น่าเสนอเรือนร่างพร้อมกับมีคน

ติดตามดูจำนวนมากขณะเดียวกันก็กลายเป็นรายได้กลับคืนมา ผู้ชายแนว Spornosexual จึงกลายเป็นดาราในชีวิตประจำวันของผู้คนโดยที่พวกเขาไม่จำเป็นต้องเป็นนักแสดงภาพยนตร์และซีรีย์ ปรัชญาการณีนี้อาจทำให้เห็นการเปลี่ยนผ่านแบบแผนของความเป็นชายแนวจารีตซึ่งให้ความสำคัญกับความสุบมสง่างามและแฝงอำนาจ (สไตล์เจมส์บอนด์) ไปสู่ความเป็นชายที่เปิดเผยเรือนร่างต่อสาธารณะที่ใส่ใจต่อเสน่ห์ทางเพศ อิสรภาพและความสนุกสนาน ซึ่งดูเหมือนไลฟ์สไตล์ของชาวเกย์ แม้ว่าความเป็นชายในสังคมจะเปลี่ยนไปตามยุคสมัยพร้อมกับค่านิยมและอุดมการณ์ที่เปลี่ยนไป แต่ผู้ชายบางกลุ่มก็ยังคงยึดติดอยู่กับ “ตัวแบบ” ความเป็นชายที่ต้องแยกขาดจากความเป็นหญิงอย่างชัดเจน

การโต้แย้งเกี่ยวกับ Spornosexual

ในทัศนะของ Simpson ไม่เชื่อว่าความเป็นชายมีเพียงแบบเดียวตายตัว metrosexual ไม่ได้ถูกแทนที่ด้วย spornosexual แต่ทั้งสองลักษณะเป็นเจดที่เชื่อมโยงกัน มิใช่สิ่งที่ขัดแย้งกัน ในทำนองเดียวกันความหมายของ spornosexual อาจตรงกับคำว่า hyper metrosexuals หรือการเป็นเมโทรเซ็กชวลแบบสุดยอด กล่าวคือร่างกายของผู้ชายที่แสดงออกถึงความเซ็กชวลอย่างโจ่งแจ้งในปัจจุบันเป็นเพียงความหลงใหลในความเป็นเมโทรเซ็กชวลอีกรูปแบบหนึ่งเท่านั้น ร่างกายเสมือนเป็นเครื่องประดับ ถูกใช้แทนเสื้อผ้า การเล่นกล้ำและออกกำลังในยิมเสมือนเป็นกิจกรรมปั่นแต่งรูปร่างให้เป็นเสื้อผ้าที่เ้ายวนทางเพศ เป็นเรือนร่างชายที่สร้างความกำหนดทางเพศ แบบแผนความเป็นชายแนวเซ็กชวลที่กำลังทำลายตัวแบบผู้ชายที่สุบมในอดีต ทำให้เกิดการวิจารณ์และโจมตีว่า spornosexual คือความเสื่อมทราม ตัวอย่างเช่น คอลัมนิสต์ Clive Martin (2014) แสดงความเห็นว่ากลุ่มผู้ชายชาวอังกฤษรุ่นใหม่ที่เป็น spornosexual ในช่วงทศวรรษ 2010 เป็นต้นมา มีความขัดแย้งในตัวเอง เพราะพวกเขารู้สึกว่าตนเองไม่เป็นที่ต้องการจากสังคมและไร้จุดหมายทางเศรษฐกิจ ทำให้ชายหนุ่มจำนวนมากหันไปสู่ออนไลน์และสนใจแต่ภาพลักษณ์ตัวเอง

Martin (2014) อธิบายว่าชายหนุ่มอังกฤษรุ่นใหม่แสดงตัวตนเหมือนตุ๊กตาเคน (แฟนของบาร์บี้) ที่เปื้อนไปด้วยรอยหมึกและน้ำชาเลอะเทอะ ผู้ชายเหล่านี้ถูกเรียกว่าคนจืดจาง หรือ “douchebags” เป็นคำแสลงที่ใช้เรียกผู้ชายที่หยิ่งยโส ชอบโอ้อวด น่ารำคาญ หรือเห็นแก่ตัวอย่างมาก ขาดความตระหนักรู้ในตนเอง ชอบโอ้อวดแต่ไร้แก่นสาร หมกมุ่นอยู่กับสถานะทางสังคมมากเกินไป และให้ความสำคัญกับอดีตของตนเองเป็นอันดับแรก Martin กล่าวว่า “พวกเขา (douchebags) จะออกกำลังกายให้กล้ามเนื้อใหญ่และแต่งตัวเซ็กชวล ในความพยายามอย่างหนักเพื่อยืนยันความเป็นชายของตนเอง หนุ่ม ๆ ในยุคนี้ได้แปลงโฉมตัวเองให้กลายเป็นอวัยวะเพศชายที่แข็งตัวอยู่ในเสื้อกั๊ก” คำกล่าวนี้เน้นย้ำถึงวิกฤตความเป็นชายในสังคมอังกฤษ โดยเปรียบเทียบความเป็นชายในอดีตที่เคยสู้รบเพื่อชาติในสงครามอย่างกล้าหาญ ช่วยเหลือปกป้องสตรีและคนชรา

Martin โหยหาตัวแบบชายชาตรีแบบเจมส์ บอนด์ และดูหมิ่นภาพลักษณ์ชายที่พบในนิตยสารเกย์ที่เป็นผู้นิยมเปลือยเรือนร่าง ล่าสอนและล่อลวงทางเพศ รวมทั้งรังเกียจตัวแบบผู้ชายดิบเถื่อนของชนชั้นแรงงาน ทศนคติของ Martin มองชายหนุ่มรุ่นใหม่เป็นความลึกลับ กลัวคือ ตัวแบบ spornosexual เป็นภาพสะท้อนความเป็นชายที่เย่อหยิ่ง

Simpson ได้แย้งว่าผู้ที่เหยียดหยาม spornosexual คือผู้ชายที่ยังยึดติดกับกรอบเดิม ๆ และรู้สึกไม่พอใจที่คนอื่นรื้อทำลายมาตรฐานความเป็นชายที่เคยสร้างไว้ ในสถานการณ์ปัจจุบันผู้ชายรุ่นใหม่จำนวนมากเลือกจัดการกับความเป็นชายของตัวเองโดยใช้เรือนร่างเป็นวัตถุทางเพศเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับตนเองและคนที่จ้องมอง การให้ความสำคัญกับสรีระทางเพศมิใช่วิกฤตของความเป็นชาย แต่มันคือการปลดปล่อยความเป็นมนุษย์และทำให้เรื่องเช็กส์เป็นสิ่งที่ปรากฏชัดโดยไม่ถูกมองอย่างเหยียดหยามเหมือนในอดีต เช่น การดูหมิ่นหญิงหรือชายที่ขายบริการทางเพศ การแสดงออกของ spornosexual ยังสะท้อนให้เห็นว่าร่างกายเพศชายมิใช่เป็นเพียงแรงงานในสังคมอุตสาหกรรมที่ต้องออกแรงอย่างหนัก มิใช่เป็นเพียงร่างของความเป็นพ่อและสามีที่รับภาระเลี้ยงดูครอบครัว มิใช่ร่างที่แบกรับทรหดของทหารที่ต้องสู้รบในสงคราม แต่ร่างกายของ spornosexual เป็นร่างของอารมณ์ความรู้สึก ความปรารถนา และแรงดึงดูดทางเพศซึ่งแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา มิต้องแอบซ่อนหรืออำพราง ความเช็กส์ของ spornosexual มิใช่สิ่งอันตรายหรือน่ากลัว แต่เป็นการนำเรือนร่างชายมาใช้เป็นภาษาของการสื่อสาร

Spornosexual ในระบอบเสรีนิยมใหม่

Simpson (2022) กล่าวว่าปัจจุบัน ความหล่อของผู้ชายไม่เพียงพอต่อการอยู่ในสังคม ผู้ชายต้องสร้างความยั่วยวนและแรงดึงดูดทางเพศด้วย นักวิชาการ Jamie Hakim (2018) เก็บข้อมูลผู้ชายชาวในอังกฤษที่นิยมโชว์เรือนร่างเช็กส์และชอบบอกกำลังในยิม พบว่า ชีวิตของผู้ชายเหล่านี้ดำรงอยู่ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคืองและความสามารถในการหาเงินที่ลดลงในระบอบเสรีนิยมใหม่และนโยบายรัดเข็มขัดของรัฐบาลอังกฤษ ทำให้พวกเขาหันมาสนใจเรือนร่างของตัวเองและทำให้มันเป็นสิ่งที่น่าปรารถนาซึ่งช่วยทำให้พวกเขารู้สึกถึงการมีคุณค่า ปรากฏการณ์นี้เป็นความย้อนแย้งระหว่างอารมณ์ความรู้สึกทางเพศที่ได้รับการปลดปล่อยกับกฎระเบียบทางเศรษฐกิจที่เข้มงวด สิ่งนี้สะท้อนว่าแบบแผนความเป็นชายของ spornosexual อาจเป็นกลไกของการต่อต้านท้าทายระบอบอำนาจเสรีนิยมใหม่ที่แทรกซึมในชีวิตประจำวันของประชาชน การศึกษาของ Bangeles et al (2015) ชี้ว่าวัฒนธรรมชายแบบ spornosexual ในประเทศฟิลิปปินส์ ผู้ชายพยายามสร้างและปรับปรุงภาพลักษณ์ของตัวเองเพื่อความสำเร็จบางอย่าง ในความพยายามนี้ผู้ชายให้ความสำคัญกับการบริหารร่างกาย การเข้ายิมถือเป็นเรื่องหลักของชีวิต ต้องมีระเบียบวินัยในการควบคุมอาหาร การแสวงหาคนรักเป็นเรื่องยาก รวมทั้งมีประสบการณ์ถูกลวนลามและถูกจับอวัยวะเพศในห้องน้ำสาธารณะ เพราะการมีร่างกายเช็กส์เป็นที่ดึงดูดของกลุ่มเกย์ อย่างไรก็ตาม

ผู้ชายที่ปฏิบัติตัวแบบ spornosexual เชื่อว่าพวกเขามีรูปร่างหน้าตาที่ได้เปรียบและเป็นช่องทางสำหรับการทำงานและมีรายได้มากขึ้น

การศึกษาของ Engelhardt (2018) อธิบายว่าวิถีความเป็นชายแบบ spornosexual คือการหลงใหลในร่างกายของตนเอง ผู้ชายรุ่นใหม่ที่น่าสนใจและทุ่มเทให้กับการสร้างกล้ามเนื้อและโชว์ความเชิดเชือกของเรือนร่างมักจะเป็นผู้ที่ยืนยันความเหนือกว่าของชายผิวขาวรักต่างเพศในยุคสมัยที่บทบาทของพวกเขากำลังถูกคุกคาม ในความเป็นชายแบบ spornosexual ยังเป็นส่วนผสมของรูปแบบความเป็นชายในอดีตซึ่งถูกนำกลับมาปรับแต่งใหม่ การศึกษาความเป็นชายแบบ spornosexual ในสังคมไทยโดย ธนพล เอกพจน์ และวิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2565) อธิบายว่าชายไทยที่เป็นเทรนเนอร์และยูทูปเบอร์ที่สอนออกกำลังกายในสื่อออนไลน์สื่อสารความเป็นชายแบบนี้ก็พูดด้วยภาษา เช่น ปั่นกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อคมชัด กล้ามเนื้อแข็งแรง กล้ามโต กล้ามใหญ่ หุ่นวีเซฟ ชิกแพคคมชัด เป็นต้น เทรนเนอร์เหล่านี้จะมีความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพ ภาพลักษณ์แบบ spornosexual ในสังคมไทยยังคงผูกติดกับเทรนเนอร์ที่ทำรายการในสื่อออนไลน์ การศึกษาของวรกมล วิเศษศรี (2560) กล่าวว่าผู้ชายแบบ spornosexual สนใจข่าวสารเกี่ยวกับฟิตเนสและการออกกำลังกาย ใช้เวลาในการเล่นกล้ามเพื่อสร้างรูปร่างตามที่ตนเองต้องการ การมีกล้ามทำให้เกิดความมั่นใจในตัวเอง ใช้เฟสบุ๊คเพื่อติดต่อกับคนอื่นในฐานะคนที่จะเป็นแฟนหรือมีความสนใจทางเพศ การศึกษาของ Arymami (2020) พบว่าผู้ชายอินโดนีเซียรุ่นใหม่หันมาใช้ร่างกายของตนเองเป็นทุนทุ่มเทให้กับการออกกำลังกายและดูแลรูปร่างหน้าตาของตนเองเพื่อให้เป็นสิ่งที่น่ามอง ขณะเดียวกันพวกเขายังสนใจภาพโป๊เปลือยและสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในสื่อออนไลน์ การศึกษาด้านการตลาดของ Potdar et al (2022) พบว่ากลุ่มผู้ชายแนว spornosexual ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการดูแลผิวพรรณและรูปร่างหน้าตา รวมถึงเลือกรับประทานอาหารที่ดีต่อสุขภาพ สินค้าเกี่ยวกับอุปกรณ์ออกกำลังกายเป็นที่สนใจของคนกลุ่มนี้

Simpson (2022) อธิบายว่าผู้ชายที่มีภาพลักษณ์ spornosexual มีความต้องการชื่อเสียง ความสำเร็จ ทางเงินทอง รูปร่างหน้าตา ความสวยงาม ความอ่อนโยน ความเป็นผู้นำ และความว่องไว สถานออกกำลังกายและโรงยิมกลายเป็นพื้นที่ผลิตผู้ชาย spornosexual ซึ่งคนเหล่านี้นำเสนอรูปร่างของตัวเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ตลอดเวลา สังคมดิจิทัลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ภาพและคลิปวิดีโอของผู้ชายเชิดเชือกแอนด์ส่งต่อไปอย่างรวดเร็ว กลายเป็นกลไกสำคัญที่พิสูจน์ความนิยมและความหลงใหลใน spornosexual การทำให้เรือนร่างเพศชายกลายเป็นวัตถุที่น่าปรารถนายังหมายถึงการยอมรับว่าตัวตนของ spornosexual เป็นสินค้าที่ทำให้เกิดรายได้ ผู้ชายเชิดเชือกหลายคนกลายเป็นนายแบบโฆษณาสินค้าอย่างรวดเร็วผ่านการโชว์ร่างกายที่ยั่วยวนทางเพศ ในความแข็งแกร่งของกล้ามเนื้อยังมีส่วนผสมของความนุ่มนวลจากการ

ดูแลผิวพรรณด้วยผลิตภัณฑ์ความงาม เรือนร่างผู้ชายสไตร์ spornosexual จึงมีลักษณะผสมผสานของความเป็นหญิงและชาย

ผู้เขียน

ดร.นฤพนธ์ ตัวงวิเศษ ผู้จัดการ

ฝ่ายวิจัยและส่งเสริมวิชาการ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

เอกสารอ้างอิง

- ธนพล เอกพจน์ และวิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2565). กลวิธีทางภาษาในการนำเสนอภาพแทนความเป็นชายแบบสปอร์โนเซ็กซ์ชวลในสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(3), 316-331.
- วรกมล วิเศษศรี. (2560). ผู้ชายพันธุ์ใหม่: ความภาคภูมิใจกับการใช้ร่างกายเสมือนวัตถุทางเพศ. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 9(2), 24-33.
- Arymami, D. (2020). Spornosexual Capital: The Economic Crisis of Indonesian Urban Masculinity. *International Journal of Indonesian Popular Culture and Communication*, 1(1), DOI: <https://doi.org/10.36782/i-pop.v1i1.27>
- Bangeles, D. M. M., Serentas, W. S., Tik-Ing, L. J. & Tarusan, M. A. (2015). Spornosexual: A Case Study. *Psychology*, 06(09), 1067-1076.
- Engelhardt, S. (2018). *The Spornosexual: Representation, Sports, and Masculinity*. Thesis Concordia University.
- Engel, M. (2014). What is a 'spornosexual'? It's the new wave of metrosexuals, journalist writes. Retrieved from <https://www.nydailynews.com/2014/06/12/what-is-a-spornosexual-its-the-new-wave-of-metrosexuals-journalist-writes/>
- Hakim, J. (2018). The Spornosexual': the affective contradictions of male body-work in neoliberal digital culture. *Journal of Gender Studies*, 27(2), 231-241.
- Hall, M. (2015). *Metrosexual Masculinities*. Palgrave Macmillan.
- Martin, C. (2014). How Sad Young Douchebags Took Over Modern Britain. Retrieved from <https://www.vice.com/en/article/anatomy-of-a-new-modern-douchebag/>
- Potdar, B., Chen, J., Waseem, D. & Khosa, A. (2022). Exploring the metrosexual and spornosexual market segments: A research agenda. Paper presented at British Academy of Management International Conference. University of Manchester.
- Simpson, M. (2014). The metrosexual is dead. Long live the 'spornosexual'. Retrieved from <https://www.telegraph.co.uk/men/fashion-and-style/10881682/The-metrosexual-is-dead-Long-live-the-spornosexual.html>
- Simpson, M. (2022). Spornosexuals: A Permanent Pectacular Revolution. Retrieved from <https://marksimpson.substack.com/p/spornosexuals-a-permanent-pectacular>

Simpson, M. (2024). Meat the Spornosexuals. Retrieved from
<https://marksimpson.substack.com/p/meat-the-spornosexuals>